

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

DEN, KDY BYLA ROZDĚLENA PALESTINA (29. listopad 1947)

AKTIVITA: ZV

ANOTACE:

Žáci se seznámí s významem, který má území současného Izraele a Palestiny v judaismu, křesťanství a islámu, porozumí historickým důvodům vzniku státu Izrael, především vlivu nacionalismu a antisemitismu 19. století a genocidy evropských židů v době 2. světové války. Zamyslí se nad motivací přeživších, kteří odešli do Izraele.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A OBSAHOVÉ VZDĚLÁVACÍ OKRUHY:

ZV: český jazyk a literatura, občanská výchova, dějepis

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

ZV: multikulturní výchova, výchova v evropských a globálních souvislostech, mediální výchova, osobnostní výchova

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

k učení, komunikativní, občanské

CÍLE:

Žáci:

- jsou schopni vysvětlit význam Jeruzaléma pro židy, křesťany a muslimy,
- porozumí významu slova sionismus,
- rozumí důvodům odchodu evropských židů do Izraele,
- jsou schopni efektivně vyhledávat klíčové informace a zpracovat je do krátkého informativního textu.

DĚLKA:

45 minut

POMŮCKY:

- pracovní listy, přístup k internetu (PC, tablety, „chytré“ telefony)

POSTUP:

- 1) Učitel v předcházející hodině zadá k vypracování PL s úkolem: *Území Izraele včetně oblastí palestinské samosprávy se někdy označuje jako **Svatá země**, protože hraje klíčovou roli v judaismu, křesťanství a islámu. Vyhledejte podrobnosti o místech na obrázcích a vysvětlete, s jakými událostmi jsou pro jednotlivá náboženství spojena. V následující hodině společně zkontrolujeme výsledek, komentujeme pokud možno minimálně, současný statut jednotlivých míst ovlivněný složitým dělením kompetencí mezi Izraelem a palestinskou autonomií není třeba zmiňovat.*

Chrám Narození Páně je významný pro křesťany, samo město Betlém je dnes pod palestinskou samosprávou.

Skalní dóm je muslimská svatyně na tzv. Chrámové hoře, podle islámské tradice odsud prorok Mohamed vystoupil do nebe. Pro židy je Chrámová hora místem, kde měl Abrahám prokázat svou oddanost Bohu ochotou obětovat syna Izáka. Jde o velmi citlivé místo, dnes jej spravují muslimové, židé a křesťané (pro něž je Abrahám významnou postavou jako postava Starého zákona) mají omezený přístup, režim návštěv na Chrámové hoře je zdrojem častých konfliktů mezi židy a muslimy.

Zed' nářků je součástí komplexu Chrámové hory, podle tradice jde o zbytky vnějšího opevnění tzv. Šalamounova chrámu. Nejposvátnější místo židů, kde oplakávají zničení Chrámu a směřují k Bohu své modlitby, zavedenou tradicí je psát svá přání a prosby na papírky, které se pak vtěsňají do spár zdi.

Chrám božeho hrobu je hlavním cílem křesťanských poutníků do Jeruzaléma, podle tradice stojí na místě Golgoty, pahorku, na němž byl ukřižován Ježíš Kristus.

Abrahamova hrobka v Hebronu častěji nazývaná Mauzoleum patriarchů je podle tradice místem, kde jsou pohřbeni Adam a Eva, Abrahám a Sára, Izák a Rebeka a Jákob a Lea. Mauzoleum je rozděleno mezi synagogu a mešitu, proroci jsou významní v židovské, křesťanské i muslimské tradici. Samotný Hebron je pod palestinskou samosprávou, ale v Hebronu žije několik set židovských osadníků, soužití je velmi komplikované.

Hora Pokušení u Jericha je místo, kde byl podle novozákonní tradice Ježíš Nazaretský pokoušen ďáblem, je významné pro křesťanské poutníky. Místo samo stejně jako město Jericho patří pod palestinskou samosprávu.

- 2) Rozdělíme žáky do skupin a vyzveme je, aby společně vyhledali a zapsali základní definice pojmů a přiřadili je k patřičným obrázkům. (PL2): *sionismus, nacionalismus, antisemitismus, Osmanská říše, britská mandátní správa, alija, holocaust*. (Na tuto aktivitu žákům poskytneme maximálně deset minut, jde jen o základní orientaci!)
- 3) Společně shrneme odpovědi:
Sionismus – židovské národně politické hnutí usilující o založení židovského státu v Palestině.

Alija – souhrnný název pro židovskou imigraci do Palestiny a od roku 1948 do Státu Izrael. Židé hovoří o „*návratu do domova svých otců*“.

Nacionalismus – politika zdůrazňující význam národa, tedy sounáležitost skupiny lidí, kteří obvykle (dle různé definice národa) sdílejí společný původ, historii, jazyk, kulturu a území. Z nacionalismu vychází myšlenka národních států, podle které má každý tzv. Národ svůj stát. Vznik sionismu byl reakcí na vzestup nacionalismu v druhé polovině 20. století.

Antisemitismus -

nepřátelství nebo předpojatost vůči židům jako představitelům židovského náboženství judaismu nebo židům jako etnické skupině.

Osmanská říše - jedna z největších a nejmocnějších říší v prostoru při Středozezemním moři. Říše existovala v letech 1299 až 1922 a během této doby zahrnovala oblasti Malé Asie, Balkánu, Černomoří, Blízkého a Středního východu a severní Afriky. Říše měla od 16. století zcela islámský charakter *Božího státu*, ve kterém již od počátku vládli sultáni dynastie Osmanů.

Britská mandátní správa - území svěřené Velké Británii Společností národů na Pařížské mírové konferenci v roce 1919. Toto nové uskupení vzniklo po první světové válce jako důsledek pádu Osmanské říše. Mezi hlavními cíli britského mandátu bylo napomoci při realizaci Balfourovy deklaráce z 2. listopadu 1917, která měla zaručit „*zřízení národní domoviny pro židovský národ*“. Na konferenci v San Remu (duben 1920) bylo dohodnuto, že se území mezi řekou Jordán a Středozezemním mořem včetně Jeruzaléma stane součástí židovské národní domoviny.

- 4) Pustíme video: <https://www.stream.cz/slavedny/632938-den-kdy-byla-rozdelena-palestina-29-listopad> a požádáme žáky, aby se soustředili na důvody odchodu židů do Palestiny.
Po zhlédnutí diskutujeme: *Jaké důvody vedly evropské židy do Palestiny? Proč jejich příchod vadil místním Arabům? Je snadné rozsoudit, na čí straně je právo? Smyslem diskuze není nalézt padouchy a hrdiny nebo vyřešit krizi na Blízkém východě, má naopak žákům ukázat komplikovanost celé situace.*
- 5) Za domácí úkol rozdáme PL 3 s textem povídky Josefa Škvoreckého *Rebeka* s otázkami: *Kdo je Rebeka? Jaký osud má za sebou? Kolik židů z Čech a Moravy přežilo holocaust? Jak byste reagovali na Rebečině místě? (Předpokládáme, že žáci mají základní ponětí o holocaustu v Čechách a na Moravě.)*

REFLEXE:

Probíhá během aktivity několikrát formou diskuse.

Zpracovala Monika Stehlíková